

KULTUR

Kulturredaktør Mode Steinkjer
mode.steinkjer@dagsavisen.no

Norske forfattere nominert

Å bli nominert til International Dublin Literary Award – en av verdens mest prestisjetunge bokpriser – er ikke hverdagskost for norske forfattere. Det er bibliotekarer fra en rekke land som nominerer engelskspråklige bøker, enten oversatte eller skrevet på engelsk, til prisen. Nå er prisens langliste av året ute, og den viser at **Maja Lunde**

(«Bienes historie»), Vigdis Hjorth («Et norsk hus») og Lars Mytting («Svøm med dem som drukner») er inne i nominasjonsvarmen – i selskap med blant andre Paul Auster, Edouard Louis, Jennifer Egan, Jenny Erpenbeck, Josefine Klougart og Joyce Carol Oates. Kortlisten på inntil ti titler offentliggjøres først i april. (NTB)

Venter på Trines

For første gang på 15 år legges det fram en ny kulturmelding. Meldingen kan bli det viktigste Trine Skei Grande får gjort i hele sin periode som kulturminister.

■ HANNE MAUNO
■ BERNT ERIK PEDERSEN

– En stortingsmelding om kultur kommer så sjelden, en gang i tiåret, så dette kan bli noe av det viktigste hun gjør som kulturminister, sier seniorforsker Ole Jacob Hylland ved Telemarksforskning til Dagsavisen. For det er historisk, det kulturminister Trine Skei Grande skal gjøre førstkommande fredag: Legge fram den første kulturmeldingen siden 2003.

Digitalisering

Ikke siden Valgerd Svarstad Hauglands tid har noen minister satt seg fore å «trekke opp målene for fremtidens nasjonale kulturpolitikk».

– Det er mye i en slik melding som er viktig for mange aktører, men dette er jo en melding som skal vare en del år framover. I dette perspektivet er digitaliseringen den største utfordringen, mener Anne-Britt Gran, professor i kulturpolitikk ved Handelshøyskolen BI.

– Jeg håper kulturministeren i meldingen tar høyde for de digitale utfordringene vi står overfor, og digitaliseringens betydning for økonomien i kulturbransjen.

– Kjempespente

– Vi er selvsagt kjempespente på kulturmeldingen her på teateret, sier teatersjef Agnete Haaland ved Den Nationale Scene (DNS) i Bergen. Haaland lurer på om teateret hennes fortsatt skal være en nasjonal, statlig institusjon, eller om det blir den nye fylkeskommunen Vestland skal overta. Kulturmeldingen ligger på overordnet plan skal ha visjoner om det som kan skje med framtidens kulturliv. Men kanskje er det aller mest spenning knyttet til hva Grande tenker akkurat nå om regionaliseringen av kulturlivet, altså om nye endringer i oppgavefordelingen mellom stat, fylke og kommune. Kul-

turmeldingen skal nemlig sees i sammenheng med den planlagte regionreformen, som tar sikte på å overføre flere oppgaver fra stat til fylke.

Sterk motstand

Også Ole Jacob Hylland, seniorforsker ved Telemarksforskning peker på dette spenningsmomentet.

– I vår foreslo regjeringens ekspertutvalg for regionalisering – Hagenutvalget – at fylkeskommunene skal overta ansvaret for en rekke store kulturinstitusjoner som i dag er finansiert over statsbudsjettet, som Den Nationale Scene i Bergen og Rogaland Teater. Forslaget ble svært omstridt i Kultur-Norge, sier Hylland til Dagsavisen.

– Den nye kulturmeldingen vil måtte avklare hvilke kulturpolitiske oppgaver som fortsatt skal være statlige og hvilke som skal overføres til de nye regionene, mener han.

– Hagenutvalget gikk langt i å foreslå å overføre ansvaret for kulturinstitusjoner fra staten til fylkeskommune. Det møtte sterk motstand i høringsrunden, sier Hylland.

«Is i magen»

«Et skrekksenario» sa teatersjef Agnete Haaland til Bergensavisen da hun fikk høre at regjeringens ekspertutvalg har foreslått at DNS burde legges under fylkeskommunen.

– Til dette sa kulturminister Trine Skei Grande at vi skulle «ha is i magen» og vente på kulturmeldingen. Jeg håper hun med dette mener DNS skal fortsette å være e statlig. Men man kan jo aldri vite! sier Haaland.

– For meg er det svært viktig at staten fortsetter å ha ansvaret for de nasjonale institusjonene, også de få som befinner seg utenfor Oslo, ellers frykter jeg ansvaret blir pulverisert. Det vil gi ulike vilkår til institusjonene i landet, og et dårligere tilbud til publikum,

Agnete Haaland er teatersjef for DNS. FOTO: NTB SCANPIX

tror Haaland, som også er spent på Grandes syn på kulturpolitikken generelt.

– Hva tenker hun om framtidens kulturinstitusjoner, om det frie feltet, om kulturens plass i det politiske landskapet? Hva med statens evne og vilje til å opprettholde et sterkt kulturliv med et mangfold av stemmer? Til sjuende og sist handler dette om ytringsfrihet, mener Haaland.

Mye tyder på Grandes melding kommer til å «ha noe på» dette siste. I går snakket hun til Kulturrådets konferanse om «kulturens kraft og mulighet til å utvikle og styrke demokratiet og de grunnleggende verdiene samfunnet bygger på».

– Over hele verden ser vi at demokratiet trues av illiberale krefter. Da er kunstnerisk frihet ikke bare et honnørord, men en grunnleggende premis for et demokrati som fungerer.

hanne.mauno@dagsavisen.no

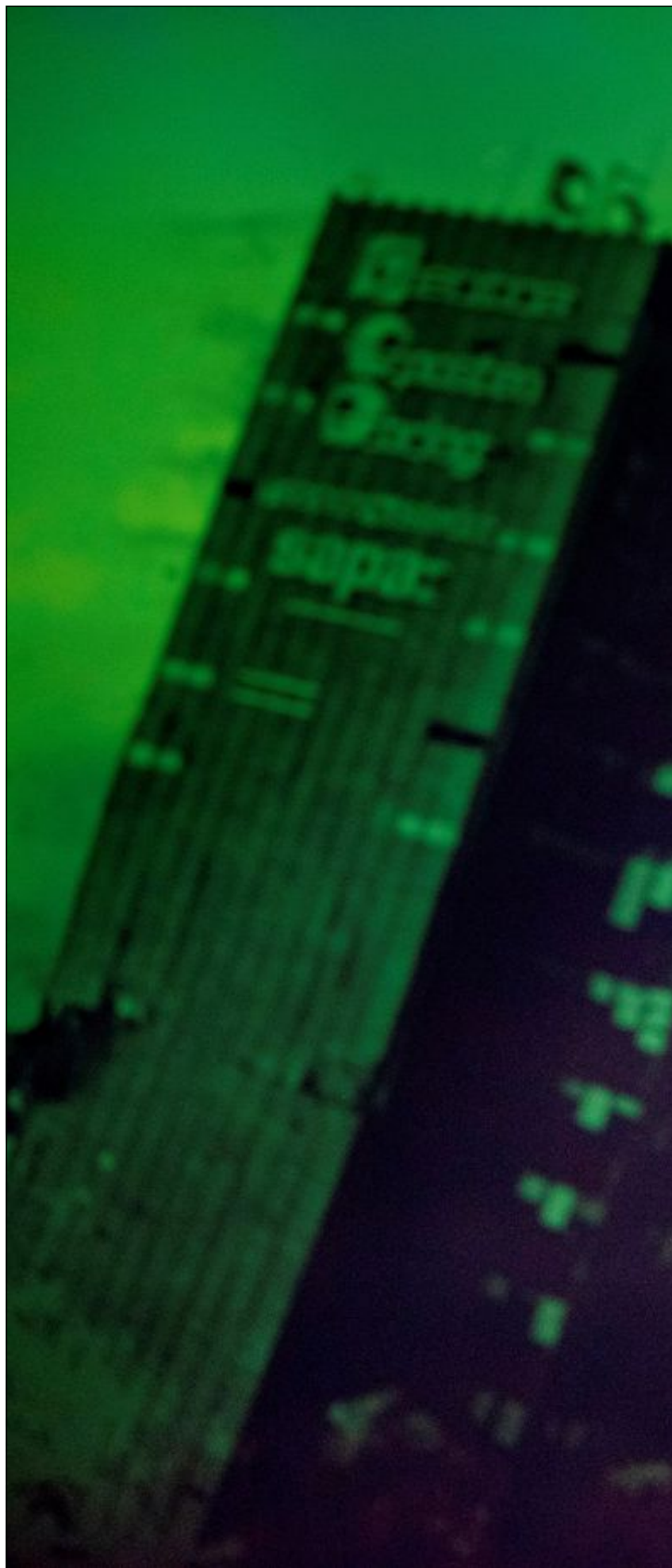
KULTURMELDINGEN

■ Fredag legger kulturminister Trine Skei Grande (V) fram den nye kulturmeldingen, som har fått navnet «Kulturens kraft – kulturpolitikk for framtida».

■ Den forrige kulturmeldingen ble lagt fram i 2003 av daværende kulturminister Valgerd Svarstad Haugland (KrF).

■ Meldingen skal trekke opp målene for framtidens nasjonale kulturpolitikk i Norge, og skal blant annet se på statens rolle.

■ Den skal også se på konsekvensene av teknologisk utvikling og andre store endringer i det norske samfunnet.

Kulturminister Trine Skei Grande legger fram sin aller første stortingsmelding på